

План роботи проблемної групи на 2026–2027 н. р.
Гурток з проблем історії античності та середніх віків»
(кер. Опря І.А., Яблонська Д. Р.)

№	Зміст роботи	Термін	Відповідальні
1.	Організаційне засідання гуртка. Ознайомлення студентів із метою, завданнями та напрямками роботи гуртка. Обговорення й затвердження плану роботи на 2026–2027 навчальний рік. Визначення тем індивідуальних наукових досліджень студентів.	Жовтень 2026	Керівники гуртка, учасники гуртка
2.	Антична цивілізація: основні проблеми та сучасні підходи до її вивчення. Обговорення особливостей політичного, соціально-економічного та культурного розвитку Давньої Греції та Риму.	Листопад 2026	Керівники гуртка, учасники гуртка
3.	Давньогрецький поліс: демократія, громадянство та суспільство. Дискусія щодо особливостей афінської демократії, поняття громадянства та ролі різних соціальних груп у житті поліса.	Листопад 2026	Керівники гуртка, учасники гуртка
4.	Спарта та Афіни: дві моделі розвитку давньогрецького поліса. Порівняльний аналіз політичного устрою, соціальної структури, виховання та військової організації Спарти й Афін.	Грудень 2026	Керівники гуртка, учасники гуртка
5.	Практикум «Античне історичне джерело: можливості та проблеми інтерпретації». Робота з уривками творів Геродота, Фукідіда, Ксенофонта, Полібія, Плутарха та інших античних авторів. Визначення інформаційних можливостей і обмежень писемних джерел.	Грудень 2026	Керівники гуртка, учасники гуртка
6.	Римська республіка: політична система та суспільні суперечності. Обговорення становлення республіканських інститутів, боротьби патриціїв і плебеїв, ролі сенату та народних зборів.	Січень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка
7.	Римська імперія: від принципату до домінату. Аналіз трансформації політичної системи Риму, адміністративних реформ та особливостей управління величезною територією імперії.	Січень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка
8.	Антична культура та її спадщина у європейській цивілізації. Обговорення розвитку освіти, науки, філософії, мистецтва та архітектури античного світу. Визначення основних проявів античної спадщини в сучасній Європі.	Лютий 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка
9.	Середньовіччя: поняття, хронологічні межі та проблема періодизації. Обговорення сучасних підходів до визначення поняття	Березень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка

	«середньовіччя», основних періодів та особливостей розвитку європейського суспільства.		
10.	Християнство та його роль у розвитку середньовічного суспільства. Аналіз процесу поширення християнства в Європі, формування церковних інституцій та взаємовідносин світської і духовної влади.	Березень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка
11.	Середньовічне місто: економіка, суспільство та повсякденне життя. Обговорення виникнення і розвитку середньовічних міст, ремесла й торгівлі, міського самоврядування, цехової організації та життя різних соціальних груп.	Квітень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка
12.	Практикум «Середньовічне джерело як історичний текст». Робота з літописами, хроніками, правовими документами, листами та іншими джерелами. Формування навичок критичного аналізу та інтерпретації середньовічних джерел.	Квітень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка
13.	Культура та повсякденність середньовічної людини. Дискусія про освіту, дозволя, сім'ю, харчування, одяг, житло, релігійні практики та уявлення про світ у середньовічному суспільстві.	Травень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка
14.	Україна та європейський середньовічний світ. Обговорення політичних, економічних і культурних зв'язків Русі з Візантією та країнами Центральної і Західної Європи. Роль міжнародних контактів у розвитку середньовічних українських земель.	Травень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка
15.	Підготовка студентських наукових повідомлень та презентацій. Обговорення результатів індивідуальних досліджень учасників гуртка. Визначення тем доповідей для участі у студентських наукових конференціях.	Травень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка
16.	Підсумковий круглий стіл «Античність і Середньовіччя: дискусійні питання історії та сучасні інтерпретації». Презентація результатів роботи гуртка, обговорення студентських досліджень, підбиття підсумків та визначення перспектив роботи на наступний навчальний рік.	Червень 2027	Керівники гуртка, учасники гуртка

**План роботи проблемної групи
з НОВОЇ ІСТОРІЇ КРАЇН ЄВРОПИ ТА АМЕРИКИ на 2026–2027 н. р.
(кер. Опря І.А., Боровець І.І.)**

№	Зміст роботи	Термін	Відповідальні
1.	Організаційне засідання проблемної групи. Ознайомлення студентів із метою, завданнями та напрямками роботи. Обговорення й затвердження плану роботи на 2026–2027 навчальний рік. Визначення тем індивідуальних наукових досліджень студентів.	Жовтень 2026	Керівники проблемної групи, учасники
2.	Великі географічні відкриття та початок формування нового світового порядку. Обговорення передумов і наслідків географічних відкриттів, зміни торговельних шляхів, колоніальної експансії європейських держав та формування перших глобальних економічних зв'язків.	Жовтень 2026	Керівники проблемної групи, учасники
3.	Реформація і релігійні зміни в Європі XVI ст. Аналіз причин Реформації, особливостей поширення протестантизму, ролі Мартіна Лютера, Жана Кальвіна та інших реформаторів. Дискусія про вплив релігійних змін на політичне, соціальне та культурне життя європейських країн.	Листопад 2026	Керівники проблемної групи, учасники
4.	Абсолютизм у Європі: політична система та суспільство. Порівняльний аналіз моделей абсолютної монархії у Франції, Англії, Іспанії та інших європейських державах. Обговорення проблеми співвідношення централізації влади, станових привілеїв і формування модерної держави.	Листопад 2026	Керівники проблемної групи, учасники
5.	Практикум «Історичне джерело Нового часу: можливості та проблеми інтерпретації». Робота з уривками політичних трактатів, дипломатичних документів, мемуарів, листів, законодавчих актів та інших джерел XVI–XVII ст. Формування навичок критичного аналізу та визначення інформаційних можливостей джерел.	Грудень 2026	Керівники проблемної групи, учасники
6.	Англійська революція XVII ст.: революція чи громадянська війна? Обговорення причин, основних етапів та наслідків Англійської революції. Аналіз конфлікту королівської влади і парламенту, встановлення республіки, протекторату Олівера Кромвеля та Реставрації.	Грудень 2026	Керівники проблемної групи, учасники
7.	Просвітництво та формування нової політичної культури. Аналіз ідей Дж. Локка, Ш. Монтеск'є, Вольтера, Ж.-Ж. Руссо та інших мислителів. Обговорення понять природних прав, суспільного договору, поділу влади, народного суверенітету та їхнього впливу на суспільно-політичні зміни.	Січень 2027	Керівники проблемної групи, учасники
8.	Американська революція та утворення США: причини, перебіг, історичне значення.	Січень 2027	Керівники проблемної групи, учасники

	Дискусія щодо причин конфлікту британських колоній із метрополією, аналіз Декларації незалежності 1776 р. та Конституції США 1787 р. Порівняння американського досвіду державотворення з європейськими політичними моделями.		групи, учасники
9.	Французька революція кінця XVIII ст.: причини, етапи та наслідки. Аналіз соціально-економічних, політичних та ідейних передумов революції 1789 р. Обговорення основних етапів революційних подій, Декларації прав людини і громадянина, якобінського періоду та проблеми історичного значення революції.	Лютий 2027	Керівники проблемної групи, учасники
10.	Наполеонівська доба та Європа. Обговорення внутрішньої політики Наполеона Бонапарта, його військових кампаній та трансформації політичної карти Європи. Аналіз суперечності між поширенням модерних правових принципів і встановленням імперського панування.	Лютий 2027	Керівники проблемної групи, учасники
11.	Промислова революція та формування індустріального суспільства. Аналіз передумов і наслідків промислового перевороту у Великій Британії та інших країнах Європи. Обговорення змін у виробництві, транспорті, торгівлі, соціальній структурі, урбанізації та повсякденному житті населення.	Березень 2027	Керівники проблемної групи, учасники
12.	Національні рухи та формування національних держав у Європі XIX ст. Порівняльний аналіз національних рухів в Італії та Німеччині. Обговорення понять «нація», «націоналізм», «національна держава» та ролі політичних еліт у процесах об'єднання.	Березень 2027	Керівники проблемної групи, учасники
13.	Суспільство і повсякденність у країнах Європи та Америки у XIX ст. Дослідження змін у структурі суспільства, сім'ї, освіті, праці, міському житті, дозвіллі та споживанні. Робота з візуальними та писемними джерелами з історії повсякденності.	Квітень 2027	Керівники проблемної групи, учасники
14.	Колоніалізм і європейська експансія у XIX ст.: модернізація чи експлуатація? Аналіз причин колоніальної експансії європейських держав, особливостей формування колоніальних імперій та їхнього впливу на країни Азії, Африки й Америки. Дискусія щодо різних підходів до оцінки колоніального минулого.	Квітень 2027	Керівники проблемної групи, учасники
15.	Підготовка студентських наукових повідомлень та презентацій. Обговорення результатів індивідуальних досліджень учасників проблемної групи. Робота над структурою наукових повідомлень, доббором джерел і літератури. Визначення тем доповідей для участі у студентських наукових конференціях.	Травень 2027	Керівники проблемної групи, учасники
16.	Підсумковий круглий стіл «Нова історія країн Європи та Америки: дискусійні проблеми та сучасні інтерпретації».	Червень 2027	Керівники проблемної групи, учасники

	Презентація результатів роботи проблемної групи, обговорення студентських досліджень, підбиття підсумків роботи за 2026–2027 навчальний рік та визначення перспектив подальшої наукової роботи.		
--	---	--	--